

Oponentní posudek

Název disertační práce: Návrh modelu klastrové politiky pro podmínky ekonomiky Slovenska

Autor práce: Ing. Martina Sopoligová, Univerzita T. Bati ve Zlíně, Fakulta managementu a ekonomiky

1. Aktuálnost tématu disertační práce

Klastrová politika je v současnosti považována za jeden z hlavních nástrojů podpory konkurenceschopnosti a regionálních inovačních systémů. Tématu klastrové politiky v různých zemích se věnuje řada autorů a aktuálnost tématu dokládá i velké množství kvalifikačních prací. Zvolené téma lze proto jednoznačně považovat za velmi aktuální.

2. Zhodnocení splnění stanoveného cíle

Autorka si stanovila v hlavním cíli disertační práce „na základě porovnání rozdílných přístupů ke klastrové politice navrhnout model klastrové politiky pro podmínky Slovenska“.

Hlavní cíl práce je jednoznačně vymezen a logicky podpořen prostřednictvím čtyř dílčích cílů. K dílčím cílům lze mít menší připomínku – nepovažují za vhodné uvádět některou z výzkumných metod jako byt' jen dílčí cíl (analýzu). Hlavní cíl práce lze pokládat za přiměřeně ambiciózní a dizertabilní.

Z koncepčního hlediska si doktorandka pro dosažení dílčích a hlavních cílů položila tři výzkumné otázky, které v další fázi operacionalizovala do deseti hypotéz, které statisticky testovala.

Po prostudování disertační práce lze konstatovat, že hlavního cíle práce bylo dosaženo. Doktorandka na základě rozsáhlé rešerše klastrových politik ve vybraných zemích, zejména pak v Česku, navrhla model (domnívám se, že výstižnější označení je koncepce) klastrové politiky pro Slovensko. Za důležitý výsledek spatřuji i hodnocení vybraných ukazatelů klastrových organizací v České a Slovenské republice na základě vlastního dotazníkového šetření a identifikaci problémů v klastrové politice na Slovensku pomocí strukturovaných rozhovorů s manažery klastrových organizací a představiteli regionů a dalších organizací, v jejichž gesci je podpora inovací a konkurenceschopnosti.

3. Vyjádření k postupu řešení problému a k výsledkům disertační práce s uvedením konkrétního přínosu studentky

Autorka disertační práci rozdělila do šesti (fakticky spíše pěti), logicky provázaných částí. V první části představuje současný stav řešené problematiky. Tato část vychází z poměrně důkladně provedené rešerše zejména zahraniční literatury. Autorka v této části vymezuje základní pojmy (klast, klastrová iniciativa, klastrová organizace, ad.), charakterizuje vazby mezi nimi a dále se zabývá důvody existence a nástroji klastrové politiky. První část je zakončena – s ohledem na zaměření disertační práce – popisem stavu klastrové politiky na Slovensku, která, dle názoru doktorandky, hluboce zaostává za současným trendem evropských států. Z uvedených skutečností vyplývá, že na Slovensku v minulosti (2007-13) existoval program na podporu průmyslových klastrových organizací, s jehož podporou vzniklo na Slovensku několik klastrů. Národní podpora v dalším programovém období však nepokračovala.

4. Vyjádření k významu pro praxi a pro rozvoj vědního oboru

Téma formulace a úprav klastrových politik v podmínkách střední Evropy je důležité zejména z hlediska hledání nástrojů podporujících inovace a konkurenceschopnost ekonomických subjektů, regionů i národních ekonomik. Předložená disertační práce přispívá k tomuto tématu tím, že porovnává existující klastrové politiky ve dvou zemích, které jsou si v mnoha faktorech blízké. Zároveň oba státy realizují odlišnou klastrovou politiku – Česko má propracovanou klastrovou politiku a investuje do ní značné finanční zdroje, zatímco Slovensko má jen základní koncept klastrové politiky a investovalo do ní v minulosti podstatně menší finanční zdroje (a v současnosti prakticky klastrové organizace z národních zdrojů finančně nepodporuje vůbec). Disertační práce na základě vlastního výzkumu přináší zajímavé údaje o stavu českých a slovenských klastrových organizací. Teoretickým přínosem je poté návrh modelu – spíše koncepce – klastrové politiky na Slovensku.

5. Vyjádření k formální úpravě dizertační práce a jazykové úrovni

Po formální stránce je práce zpracována na dobré úrovni, jen s velmi malým počtem typografických závad (například chybějící mezery u procent a rovností, např. na s. 109-112). Použitá literatura je řádně citována, jen označení zdroje v textu práce a v seznamu použité literatury v případě korporátních autorů není shodné (např. na s. 69 ES vs. European Commission na s. 160). Jazyková úroveň vzhledem k tomu, že práce je psána ve slovenštině, nebyla hodnocena. Práce je však psána čtivě a stylisticky se zdá být bez větších závad.

6. Vyjádření k publikacím studentky

Publikační činnost autorky zahrnuje celkem osm titulů, z toho dva články byly publikovány v časopisech zalistovaných v databázi Scopus. Ostatní příspěvky byly publikovány zejména na mezinárodních konferencích. Doktorandka se během studia rovněž aktivně zapojila do řešení několika výzkumných projektů, které byly zaměřeny na problematiku klastrové politiky.

Rozsah a kvalita publikační činnosti doktorandky odpovídají zvyklostem na doktorském stupni studia v ekonomických oborech.

7. Vyjádření oponenta, zda doporučuje či nedoporučuje dizertační práci k obhajobě

Na základě výše uvedeného konstatuji, že přes určité drobné nedostatky, disertační práce Ing. Martiny Sopoligové obsahuje původní výsledky výzkumu, rozšiřuje vědní základnu oboru a je zpracována na vysoké odborné úrovni.

Jednoznačně proto doporučuji práci předložit k obhajobě a v případě úspěšné obhajoby udělit Ing. Sopoligové akademický titul „doktor“ (Ph.D.).

Otázky k obhajobě

- I. V první kapitole uvádíte, že se vlády snaží „kopírovat“ klastrové politiky, úspěšné v určitém regionu, do vlastní země a správně dodáváte, že příklady klastrové politiky nelze kopírovat mechanicky. Nakolik je Vámi navrhnutý model klastrové politiky originální a respektující specifické podmínky Slovenska?
- II. Je skutečně nutné hodnotit poznatek (s. 94), že slovenské klastrové organizace vznikly na základě iniciativy firem, a ne kvůli možnosti získat prostředky státní podpory (jako v ČR), a priori negativně?

